

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ,
РУДАРСТВА И ПРОСТОРНОГ ПЛАНИРАЊА

Омладинских бригада 1
11070 Нови Београд

Tel: + 381 (011) 31-31-357; 31-31-359 / Fax: + 381 (011)31-31-394 / www.ekoplan.gov.rs

REPUBLIC OF SERBIA
MINISTRY OF ENVIRONMENT,
MINING AND SPATIAL PLANNING

1, Omladinskih brigada Str.
11070 New Belgrade

Procedure za finansiranje infrastrukture u oblasti životne sredine

Sadržaj prezentacije

- Uloga MŽSRPP/OUP
- IPA Komponente i procedure finansiranja
- Bilateralni donatori i domaći izvori finansiranja
- Zaključci i preporuke

MŽSRPP

Strateški dokumenti u oblasti zaštite životne sredine

- Strategija održivog razvoja
- Nacionalni program zaštite životne sredine
- Strategija upravljanja otpadom
- Strategija održivog korišćenja prirodnih resursa i dobara – u izradi
- Strategija čistije proizvodnje, Strategija biodiverziteta
- NPI – Nacionalni Program za integraciju RS u EU
- Strategija aproksimacije u oblasti životne sredine
- NAD – Potrebe RS za međunarodnom pomoći
- OP Ekonomski razvoj

Zakonodavstvo – zakoni i propisi

- 2004 - Zakon o žs, EIA, SEA, IPPC
- Zakon o ambalaži i ambalažnom otpadu
- Zakoni iz oblasti kvaliteta vazduha, voda...

Odeljenje za upravljanje projektima MŽSRPP

Zadaci grupe za pripremu projekata finansiranih iz EU fondova

- Identifikacija i formulacija predloga projekata
- Predlaganje projekata u skladu sa procedurom donatora
- Vodjenje evidencije o svim predlozima projekata
- Informisanje o potencijalnim izvorima finansiranja

Zadaci grupe za sprovođenje i praćenje sprovođenja projekata finansiranih iz EU fondova

- Organizacija i nadzor nad sprovođenjem projekata koji su odobreni za finansiranje
- Priprema tenderske dokumentacije
- Administrativni i stručni poslovi, uključujući kontrolu, vezani za tendersku dokumentaciju i ugovaranje

IPA-Instrument for Pre-Accession Assistance

Instrument za predpristupnu pomoć EU

- ❑ Jedinstveni predpristupni instrument EU za 2007-2013. (PHARE, CARDS, ISPA, SAPARD)
- ❑ Namijenjen je pružanju bespovratne pomoći zemljama **kandidatima** za članstvo u EU (Turska, Hrvatska, BJR, CG), kao i potencijalnim kandidatima za članstvo u EU (Srbija, BiH i Albanija)
- ❑ Dva prioriteta:
 - ❑ pomoć zemljama u ispunjavanju političkih, ekonomskih i kriterijuma koji se odnose na usvajanje pravnih tekovina EU, kao i izgradnja administrativnih kapaciteta i jačanje pravosuđa
 - ❑ pomoć zemljama u procesu priprema za korišćenje strukturnih i kohezionih fondova nakon pristupanja EU
- ❑ **Centralizovani sistem** -glavni ugovarač u upravljanju fondovima DEU

Komponente IPA za 2007-2013

Za države potencijalne kandidate

- Pomoć u tranziciji i izgradnja institucija – IPA I
- Prekogranična saradnja – IPA II

Za države kandidate

- Regionalni razvoj – IPA III
- Razvoj ljudskih resursa – IPA IV
- Ruralni razvoj – IPA V

Procedura programiranja za IPA I komponentu

- Institucije ovlašćene za predlaganje projekata:
- Resorna ministarstva ,službe Vlade, Narodna skupština i Narodna Banka Srbije i posebne organizacije

- Proces
- Identifikacija nacrtu predloga projekata
- Ocenjivanje nacrtu predloga projekata – Grupa za ocenu projekata- šira lista
- Konsultacije sa DEU
- Sastanci sa donatorima
- Verifikacija uže liste nacrtu predloga projekata
- Izrada predloga projekata u formatu projektnog fiša
- Komisija za programiranje i upravljanje fondovima EU i razvojnom pomoći usvaja konačnu listu projekata za finansiranje iz IPA za odredjenju programsku godinu
- Konačne verzije se dostavljaju DEU i EK

IPA I komponenta

-Pomoć u tranziciji i izgradnja institucija-

Projekti koji podržavaju razvoj lokalne infrastrukture :

- ❑ IPA 2010: MISP (Podrška razvoju lokalne infrastrukture)
- ❑ budžet 31.120 miliona € + 10 miliona € kofinansiranje
- ❑ Podrška pripremi projektne dokumentacije kroz TA - 6 mil €
- ❑ Implementacija odabranih infrastrukturnih projekata (radovi: 35.120 mil €) :

- ❑ IPA 2010: PROGRES - budžet 13.5 mil € + 1.5 mil € kofinansiranje
- ❑ Podrška za opštine u južnoj i jugozapadnoj Srbiji opštinskom upravljanju i razvojnim planovima i manjim infrastrukturnim projektima - poput reciklažnih dvorišta
- ❑ Razvoj lokalne infrastrukture (2 mil € za pripremu projekata i 6 mil € za radove)

IPA I komponenta

Pomoc u pripremi dokumentacije za infrastrukturne projekte

- ❑ IPA 2007: PPF2 – izrada Operativnog programa I pojedinih delova tehnicke dokumentacije za regionalne deponije “Kalenić” I “Halovo”

- ❑ IPA 2008: PPF3 – izrada tehnicke dokumentacije za projekte sa liste u okviru Operativnog programa Ekonomski razvoj – regionalna deponija Subotica

- ❑ IPA2010: PPF4 – izrada tehnicke dokumentacije za infrastrukturne projekte za naredni period OP
 - ❑ Remedijacija Velikog Backog kanala
 - ❑ Postrojenje za tretman otpadnih voda u Kraljevu

IPA II komponenta

- Prekogranična saradnja -

- ❑ Namijenjena za korisnike na lokalnom nivou, u graničnim oblastima
 - ❑ Mađarska - Srbija
 - ❑ Rumunija – Srbija
 - ❑ Bugarska – Srbija
 - ❑ Crna Gora – Srbija
 - ❑ Hrvatska – Srbija
 - ❑ Bosna i Hercegovina – Srbija
 - ❑ Prostor Jugoistočne Evrope
 - ❑ Jadranski program
- ❑ U svakom od Programa postoji prioritet *Životna sredina*
- ❑ Grant za pripremu projektne dokumentacije ili za manje infrastrukturne projekte, uz obavezno kofinansiranje (najmanje 15%)
- ❑ MŽSRPP podržava i informiše potencijalne aplikante

Procedure programiranja za IPA II komponentu

- Organizacija koja konkuriše mora da ispunjava sledeće uslove:
 - Neprofitno pravno lice
 - Registrovana i posluje u području obuhvaćenom Programom
 - Ima najmanje jednog prekograničnog partnera
- Aplikacija se podnosi Zajedničkom tehničkom sekretarijatu (ZTS)
- Ustanovljenje su **lokalne kancelarije** koje će pružati podršku podnosiocima projekata i korisnicima donacija
- **Info dani** - Zajednički tehnički sekretarijat je odgovoran za vođenje kampanje informisanja
- Princip centralizovanog upravljanja – EK je ugovorno telo i zadržava odgovornost za odobravanje procesa dodele donacija, dodeljivanje donacija, nabavku i ugovaranje
- Vrednost projekata : 50.000 € - 500.000€
- <http://www.evropa.gov.sr./Evropa/PublicSite/CBC/>

IPA III komponenta -Regionalni razvoj-

Preduslov za apsorpciju sredstava iz IPA III komponente:

- Dobijanje statusa kandidata za članstvo u EU
- Akreditovan Decentralizovani sistem upravljanja EU fondovima (DIS)

Značaj:

Sticanje znanja i iskustva o pravilima za korišćenje EU fondova

- Priprema država koja imaju status kandidata da programiraju, implementiraju i upravljaju strukturnim i kohezionim fondom, koji su dostupni zemljama članicama
- Razlika između IPA III komponente i strukturnih i kohezionog fonda je u visini dostupnih finansijskih sredstava

Operativni program Ekonomski razvoj (OP ER)

- Programski dokument za period 2012-2013 , referenti dokument za programiranje sredstava iz IPA III
- Prioritetna osa – životna sredina – ulaganja u infrastrukturu, a deo finansijskih sredstva planiran za izradu tehcnke dokumentacije za naredni pogramski period - TA
- **Sadrži indikativnu listu velikih infrastrukturnih projekata (preko 10 m€)**
- Alocirana sredstva su nedovoljna da se finansiraju svi projekti sa liste
- Pravilo N+3 : IPA sredstva alocirana za godinu N moraju biti isplacena u naredne 3 godine, da ne bi bila vracena EU

Lista velikih infrastrukturnih projekata u OP ER

Мера	Пројекти	Процењена Вредност
Побољшање управљања отпадом (32,713,367 €)	<ul style="list-style-type: none"> • Изградња постројења за третман опасног отпада • Изградња регионалне депоније “Халово” • Изградња регионалне депоније “Каленић” • Изградња регионалне депоније Суботица 	€ 11.0 m € 16.6 m € 17.2 m € 21.8 m
Побољшање водоснабдевања и третмана одпадних вода (17,961,395 €)	<ul style="list-style-type: none"> • Изградња постројења за третман отпадних вода Лозница 	€ 13.0 m
Побољшање квалитета ваздуха (12,502,849€)	<ul style="list-style-type: none"> • Реконструкција електростатичког преципитатора у ТЕ Морава и Никола Тесла АЗ 	€ 12.5 m
Укупно:		92.1 m

Alokacija sredstava za OP ER

Алокација средстава за 2012-2013	Укупна средства	ЕУ ИПА	Нац.коф.	% ИПА учешћа
Приоритетна оса: Животна средина	€3,177,611	€3,700,970	€9,476,642	85%
Мера: Управљање отпадом	€2,713,367	€2,806,362	€4,907,005	85%
Мера: Водоснабдевање и третман отпадних вода	€1,961,395	€15,267,186	€2,694,209	85%
Мера: Квалитет ваздуха	€12,502,849	€10,627,422	€1,875,427	85%

■

Tehnicka dokumentacija

- ❑ Nedovoljno razvijena tehnička dokumentacija je osnovni nedostatak i prepreka za efikasniju apsorpciju sredstava donatora

- ❑ Generalni projekat
- ❑ Predhodna studija opravdanosti
- ❑ Idejni projekat
- ❑ Studija opravdanosti
- ❑ Analiza troškova i koristi (CBA)
- ❑ Lokacijska dozvola (podrazumeva vlasništvo nad zemljištem)
- ❑ Studija o proceni uticaja
- ❑ Glavni projekat
- ❑ Tenderska dokumentacija
- ❑ Dozvola za izgradnju
- ❑ Ostale neohodne dozvole u skladu sa Zakonom o planiranju i izgradnji i drugim zakonima iz oblasti zaštite životne sredine

Podrška infrastrukturnim projektima u oblasti životne sredine

- ❑ **Bilateralna donacija – SIDA**
- ❑ **Komponenta I; Dec 2010 - Maj 2011:**
 - ❑ Detaljni upitnici za aplikante na lokalnu, seminari, obuke
 - ❑ Priručnik i metodologija za prioritizaciju projekata
- ❑ **Komponenta II , juli 2011- mart 2012:**
 - ❑ Indikativna lista projektnih predloga
 - ❑ obuke
 - ❑ nadogradnja postojećeg informacionog sistema
- ❑ **Komponenta III, mart 2012 - juli 2014:**
 - ❑ Priprema tehničke dokumentacije za odabrane projekte sa liste
 - ❑ Definisavanje finansijske konstrukcije za odabrane projekte sa liste
 - ❑ Izgradnja infrastrukture za odabrane projekte sa liste

Domaći izvori finansiranja infrastrukturnih projekata

- Fond za zaštitu životne sredine RS
- Republička finansijska sredstva :
 - MRŽSPP, MPTŠV-Direkcija za vode, MERR/NIP...
- Finansijska sredstva jedinica lokalne samouprave

Sredstva ostvarena od naknade jedinice lokalne samouprave – član 87. Zakona o zaštiti životne sredine. Ova sredstva koriste se, preko budžetskog fonda, namenski za zaštitu i unapređenje životne sredine.

Fond za zaštitu životne sredine

- Osnovan je članom 90. Zakona o zaštiti životne sredine, za posticanje i unapređivanje životne sredine u Republici Srbiji.
- Prihodi Fonda se ostvaruju od naknada
- Sredstva Fonda dodeljuju se korisnicima radi finansiranja namena utvrđenim zakonom putem kredita, podsticajnih sredstava, dotacija, bespovratnih sredstava i pomoći.
- Sredstva se dodeljuju na osnovu javnog konkursa (<http://www.sepf.gov.rs>).
- Fond ne raspisuje javni konkurs ako kao ugovorena strana neposredno sufinansira ili učestvuje u realizaciji, programa, projekata i drugih aktivnosti
- U finansiranju programa i projekata putem kredita i podsticajnih sredstava, Fond saraduje sa bankama i drugim finansijskim institucijama

Aktivnosti Fonda u 2010. godini

- **Tender za:**
- Projekte rekultivacije deponije komunalnog otpada i projekte izgradnje transfer stanica,
- Sufinansiranje izrade Regionalnih planova za upravljanje otpadom
- Sufinansiranje izrade tehničke dokumentacije,
- Kredite za privatni sektor (projekti čija je svrha: podsticanje upravljanja otpadom i emisijama (od gasova, otpadnim vodama itd); podsticanje postupanja sa otpadom i iskorišćenjem otpada koji ima upotrebnu vrednost i podsticanje korišćenja obnovljivih izvora energije,
- Dodelu podsticajnih sredstava za ponovnu upotrebu i preradu sekundarnih sirovina ili za dobijanje energije
- Akciju “Očistimo Srbiju”
- Javni poziv Komercijalnim bankama za kredit za nabavku komunalnih vozila

Regionalna deponija Kalenić kombinacija različitih izvora finansiranja

- ❑ Budžeti opština, NIP - planska dokumentacija
- ❑ Donacija Španske Vlade – izradjena FS
- ❑ IPA 2007- PPF2 - revizija FS (tehnicko unapredjenje i zahtevi EU), izrada tenderske dokumentacije
- ❑ Fond za zaštitu životne sredine – Idejni i Glavni projekat
- ❑ Donacija Češke - Transfer stanica Valjevo
- ❑ IPA 2012: Izgradnja regionalnog centra za upravljanje otpadom “Kalenić”
- ❑ Indikativni budžet: 17.2 miliona € za izgradnju I faze

Zaključci i preporuke

- Podizati svest o značaju zaštite životne sredine
- Jačati kapacitete za identifikaciju, pripremu i sprovođenje projekata
- Pripremati tehničku dokumentaciju za infrastrukturne projekte
- Povećati izdvajanje sredstva za finansiranje
- Poboljšati koordinaciju između nadležnih institucija, donatora, banaka i opština

Hvala na pažnji!

Odeljenje za upravljanje projektima

ljiljana.veljkovic @ekoplan.gov.rs